

Resultat av remiss för diagnosbegrepp

Begreppen i denna remiss är resultatet från det terminologiarbete som är en del av projektet Nationellt fackspråk för vård och omsorg. Begreppen har förankrats genom bred nationell remiss och synpunkter på definitioner och kommentarer har lett till ändringar av de förslag som skickats ut. Remissen avslutades den 27 juni 2011.

Innehåll

Bilaga 2 Resultat av remiss för diagnosbegrepp	1
Bakgrund	1
Resultatet	2
Svarande remissinstanser	2
<i>Landsting och regioner</i>	2
<i>Myndigheter</i>	2
<i>Kommuner</i>	3
<i>Organisationer</i>	3
Sammanställning av synpunkter	4
Slutgiltig termlista	6

Bakgrund

I Socialstyrelsens termbank finns sedan tidigare begreppet *diagnos* definierat. I arbetet med projektet Nationellt fackspråk för vård och omsorg, som har slutrapporterats 31 mars 2011 (<http://www.socialstyrelsen.se/halsoinformatik/nationelltfacksprak>), har definitionen av *diagnos* reviderats och ytterligare några begrepp inom klassifikationsområdet tillkommit med förslag på definitioner och tillhörande kommentar och användningsområde.

Begreppet *diagnos* har fått tillägget ”... och benämning ...” i definitionen, dessutom har ”patients” strukits.

De nya begreppen är

asteriskkod
daggerkod
diagnoskod
ställa diagnos
huvuddiagnos
bidiagnos

Begreppet *kodning* finns sedan tidigare i Socialstyrelsens termbank men har fått en utvidgad kommentar.

Begreppen *klassifikation* och *kodverk* behöver fortsatt utredning.

Målet med terminologiarbetet är att interna och externa intressenter lägger samma innebörd i de enskilda begreppen och använder de rekommenderade termerna på ett enhetligt sätt. De slutgiltiga definitionerna publiceras i [Socialstyrelsens termbank](#) under november 2011.

Resultatet

Remissen skickades till 153 remissinstanser. 52 har svarat, 13 har meddelat att de avstår eller inte har några synpunkter.

Svarande remissinstanser

Landsting och regioner

- Landstinget Dalarna
- Landstinget Gävleborg
- Landstinget i Jönköpings län
- Landstinget Sörmland
- Landstinget i Värmland
- Landstinget Västmanland
- Norrbottens Läns landsting
- Region Skåne
- Stockholms Läns landsting
- Västerbottens Läns landsting
- Västra Götalandsregionen
- Region Halland

Myndigheter

- Arbetsförmedlingen
- Kriminalvården
- Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV)

Kommuner

- Aneby
- Emmaboda
- Gnesta
- Grums
- Göteborg
- Härjedalen
- Järfälla
- Karlsborg
- Karlshamn
- Karlstad
- Klippan
- Kristianstad
- Lomma
- Lund
- Malmö
- Mark
- Nässjö
- Osby
- Stenungsund
- Strängnäs
- Tierp
- Timrå
- Uddevalla
- Valdemarsvik
- Vellinge
- Västerås
- Örkelljunga
- Österåker

Organisationer

- Dietisternas riksförbund (DRF)
- Förbundet Sveriges arbetsterapeuter
- Svensk Sjuksköterskeförening
- Svenska Läkaresällskapet
- Sveriges Kommuner och Landsting
- Sveriges Läkarförbund
- Sveriges Pensionärs Riksförbund
- Sveriges Psykologförbund
- Sveriges Tandläkarförbund

Sammanställning av synpunkter

Generellt har remissinstanserna gett positiv återkoppling på föreslagna termer, definitioner och kommentarer. Tabell 1 nedan visar hur remiss-svaren har fördelats i svarsmallen. Arbetsgruppen har gått igenom alla synpunkter och tittat särskilt på nej-svaren. Vissa synpunkter har beaktats, andra inte. Se tabell 2 nedan för information begrepp för begrepp.

Tabell 1 Svar enligt svarsmallen

Term	Ja term	Nej term	Ja def.	Nej def.
asteriskkod	43	2	34	6
daggerkod	42	2	34	6
diagnos	46	0	41	5
diagnoskod	49	0	44	4
ställa diagnos	46	2	38	6
diagnostisera	44	4	37	6
huvuddiagnos	49	0	42	3
bidiagnos	48	1	42	4
kodning	49	0	43	4
kodning (biobank)	41	4	38	4

Tabell 2 Motiveringar

<p>asteriskkod</p> <p>Vi har valt att inte definiera begreppet utan i stället ge en förklaring till både asteriskkod och daggerkod i fältet för kommentar och användningsområde.</p>
<p>daggerkod</p> <p>Vi har valt att inte definiera begreppet utan i stället ge en förklaring till både asteriskkod och daggerkod i fältet för kommentar och användningsområde. I term-posten* för daggerkod får man en hänvisning till asteriskkod.</p>

<p>diagnos</p> <p>Här kom divergerande svar om huruvida <i>diagnos</i> är ”bestämning av ...” eller ”benämning av ...”. Flera källor som vi utgick från hade <i>bestämning</i> i sina definitioner och förklaringar (t.ex. Lindskogs Medicinsk terminologi, Nationalencyklopedins ordbok, Norstedts Svensk ordbok, Svenska Akademiens Svensk ordbok [SOB], Bra Böckers Stora Läklexikon) varför vi beslutade att behålla det. Vi lade dock till ”och benämning” i definitionen.</p>
<p>diagnoskod</p> <p>Eftersom begreppet <i>diagnoskod</i> (liksom huvuddiagnos och bidiagnos, se dessa begrepp nedan) egentligen är ett vidare begrepp än <i>diagnos</i> har definitionen ändrats från ”statistisk kod för klassificering av diagnoser” till ”statistisk kod för klassificering av sjukdomar och relaterade hälsoproblem” för att närmare koppla till ICD-10. Ur denna klassifikation kan man koda för annat än diagnoser (dvs. sjukdomar, skador etc.), t.ex. rådgivning.</p>
<p>ställa diagnos; diagnostisera</p> <p>Dessa har slagits ihop till en termpost* med <i>diagnostisera</i> som synonym till <i>ställa diagnos</i>. Hänvisning ges till <i>diagnoskod</i>, där ges en förklaring i fältet kommentar och användningsområde av skillnaden mellan att ställa en diagnos och att klassificera eller koda en diagnos.</p>
<p>huvuddiagnos</p> <p><i>Diagnos</i> i <i>huvuddiagnos</i> är egentligen vidare än begreppet <i>diagnos</i>. Huvuddiagnos är den svenska motsvarigheten till engelskans <i>main condition</i>. Därför definieras huvuddiagnos som ”det tillstånd som ...” och inte ”den diagnos som ...”. I fältet för kommentar och användningsområde hänvisas till regelverket för val av huvuddiagnos.</p>
<p>bidiagnos</p> <p>På samma sätt som <i>huvuddiagnos</i> har definitionen av <i>bidiagnos</i> vidgats till ”annat tillstånd än ...”. I definitionen har ”bedömning” lagts till.</p>
<p>kodning</p> <p>I Socialstyrelsens termbank finns sedan tidigare <i>kodning</i> definierat. I stället för att lägga till ytterligare en termpost har fältet kommentar och användningsområde utvidgats med exempel på kodning inom vård och omsorg. Definitionen är generell och står kvar som tidigare.</p>

* **termpost**: del av en strukturerad terminologisk datasamling som avser ett visst begrepp

Slutgiltig termlista

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa
asteriskkod	se kommentar	Vissa tillstånd kan dubbelkodas både med avseende på sin manifestation eller lokalisation (asteriskkod) och med avseende på sin etiologi, dvs. sjukdomsorsak (daggerkod). En asteriskkod utgör ena delen i ett kodpar och kan aldrig stå ensam. Den kräver alltid en åtföljande daggerkod. För mer information, se http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2010/2010-11-13		Ny termpost
daggerkod	se under kommentar till asteriskkod			Ny termpost
diagnos	~~bestämning av patients sjukdom, skada, störning eller förändring i kroppsfunktion~~ bestämning och benämning av sjukdom, skada, störning eller förändring i kropps-funktion			Socialstyrelsens termbank, senast beslutad 2005 Reviderad termpost
diagnoskod	statistisk kod för klassificering av sjukdomar och relaterade hälso-problem	Man skiljer på att ställa diagnos och att klassificera eller koda en diagnos. I det första fallet görs en bestämning av patientens tillstånd. I det andra fallet väljer man vilken eller vilka koder som bäst beskriver den ställda diagnosen med hjälp av en statistisk klassifikation såsom ICD-10-SE. Denna klassifikation innehåller även symtom, onormala fynd, besvär och sociala förhållanden, vilka också kan ges en diagnoskod.		Ny termpost
ställa diagnos	se under kommentar till diagnoskod		diagnostisera	Ny termpost

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa
huvuddiagnos	det tillstånd som är den huvudsakliga anledningen till en vårdkontakt, fastställd vid vårdkontaktens slut	Särskilda regler gäller för valet av huvuddiagnos om flera diagnoser kan komma ifråga. Reglerna återfinns i Socialstyrelsens ”Anvisningar för val av huvud- och bidiagnos” som avser sluten vård samt i ”Anvisningar för diagnosklassificering i öppen specialistvård som inte är primärvård”, båda tillgängliga på Socialstyrelsen webbplats http://www.socialstyrelsen.se/klassificeringochkoder/diagnoskoder .		Ny termpost
bidiagnos	annat tillstånd än huvuddiagnos som blivit föremål för bedömning, utredning eller behandling under en vårdkontakt	Flera bidiagnoser kan anges. För mer information, se ”Anvisningar för val av huvud- och bidiagnos” på Socialstyrelsens webbplats http://www.socialstyrelsen.se/klassificeringochkoder/diagnoskoder .		Ny termpost
kodning	operation vid vilken data översätts från en form till en annan	Ett exempel på kodning inom vård och omsorg är när man ersätter en klartext med en kod ur en klassifikation. Exempel på företeelser som kan kodas är diagnoser (diagnoskod, ICD-kod), åtgärder (KVÅ-kod), funktionstillstånd (ICF-kod) och läkemedel (ATC-kod). ICD står för den internationella sjukdomsklassifikationen (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems). KVÅ står för klassifikation av vårdåtgärder. ICF står för klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (International Classification of Functioning, Disability and Health). ATC står för Anatomical Therapeutic Chemical Classification System. I biobankssammanhang: Benämningen kodning bör inte användas som alternativ till t.ex. pseudonymisering eller ommärkning eller motsvarande.		~~Socialstyrelsens termbank, beslutad 2009~~ Reviderad kommentar och användningsområde